VILNIAUS UNIVERSITETAS MATEMATIKOS IR INFORMATIKOS FAKULTETAS PROGRAMŲ SISTEMŲ KATEDRA

Internetinis aukcionas

Digital Auction

Programų sistemų inžinerijos I laboratorinis darbas

Atliko: 2 kurso 4 grupės studentai

Andrejus Voitovas (parašas)

Eglė Puodžiūnaitė (parašas)

Kasparas Kralikas (parašas)

Ieva Vizgirdaitė (parašas)

Darbo vadovas: asist. dr. Vytautas Valaitis (parašas)

ANOTACIJA

Šiame dokumente sistema analizuojama taikant ICONIX metodą. Pateikiami funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai, apibrėžiamas struktūrinis dalykinės srities modelis. Taip pat aprašomos sistemoje atliekamos užduotys, analizuojami pagrindiniai ir alternatyvūs užduočių scenarijai. Rašant šį dokumentą buvo naudojamasi:

- 1. dr. Vytauto Valaičio internetiniu puslapiu (https://klevas.mif.vu.lt/ valaitis/)
- 2. doc., dr. Karolio Petrausko internetiniu puslapiu (http://klevas.mif.vu.lt/ karolis/)
- 3. Latex programa
- 4. lab. asst. Jono Brusoko parengtais kursinio darbo šablonais (https://gitlab.com/JohnLogic/SE-course-work-template)

TURINYS

ANOTACIJA	•••••	2
ĮVADAS		4
1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI		5
1.1. Internetinės svetainės langai		5
1.2. Registracija		5
1.3. Prisijungimas		6
1.4. Atsijungimas		6
1.5. Paskyros valdymas		6
1.6. Taisyklės		7
1.7. Pagrindinis puslapis		7
1.8. Prekės įkėlimas		7
1.9. Prekės aukcionas		8
1.10. Visi aukcionai		8
1.11.Naudotojai		9
1.12.Sąskaita		9
2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI	1	0
2.1. Programinės įrangos bei techniniai reikalavimai	1	0
2.2. Programavimo kalbos reikalavimai		
2.3. Programavimo aplinkos reikalavimai		
2.4. Vaizdavimo tikslumo reikalavimai		
2.5. Našumo reikalavimai		
2.6. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai		
2.7. Sistemos supratimo reikalavimai		
2.8. Robastiškumo reikalavimai		
2.9. Tiražuojamumo reikalavimai		
2.10. Apsaugos reikalavimai		
2.11. Juridiniai reikalavimai		
3. STRUKTŪRINIS DALYKINĖS SRITIES MODELIS	1	4
4. UŽDUOTYS	1	5
4.1. Naudotojo atliekamos užduotys	1	5
4.1.1. Užduotis - Registruotis		
REZULTATAI	1	7
PERŽIŪROS METU RASTOS KLAIDOS	1	8

ĮVADAS

Internetinis aukcionas kuriamas siekiant išplėsti dalyvavimą aukcionuose nuotoliniu būdu. Tinklalapis suteikia galimybę klientams paprastai ir patogiai dalyvauti aukcionuose bet kuriuo paros metu. Dokumente pateikiamas pagrindinis programos funkcionalumas ir tam tikri ribojimai jos kūrimui. Pasitelkiant ICONIX metodą sudaromi užduočių scenarijai, apibrėžiamos pagrindinės kuriamos sistemos esybės, sudaromas struktūrinis dalykinės srities modelis. Šis dokumentas padeda toliau projektuoti ir nuspręsti, kaip sistema turėtų būti įgyvendinta.

Dalykinė sritis

Internetinis aukcionas.

Probleminė sritis

Internetinis aukcionas suteiktų galimybę greitai ir paprastai dalyvauti aukcionuose.

Darbo pagrindas

Dokumentas parengtas kaip Programų sistemų inžinerijos II dalies I laboratorinis darbas.

Darbo užduotys

- 1. Suformuluoti funkcinius reikalavimus.
- 2. Suformuluoti nefunkcinius reikalavimus.
- 3. Apibrėžti struktūrinį dalykinės srities modelį.
- 4. Aprašyti sistemoje atliekamas užduotis.

1. FUNKCINIAI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje pateikiami funkciniai reikalavimai – nagrinėjami scenarijai, ką sistema turi daryti, kaip elgtis vienu ar kitu atveju.

1.1. Internetinės svetainės langai

1 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Internetinės svetainės langai.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Internetinės svetainės langai	
FR 1.1	Svetainės langai "Registracija", "Prisijungimas", "Pagrindinis pusla-	Būtina
	pis", "Taisyklės" turi būti matomi visiems naudotojams.	
FR 1.2	Svetainės langai "Mano profilis", "Prekės įkėlimas", "Prekės aukcio-	Būtina
	nas" turi būti matomi visiems prisijungusiems naudotojams.	
FR 1.3	Svetainės langai "Visi aukcionai", "Naudotojai" turi būti matomas	Būtina
	sistemos adminstratoriams.	

1.2. Registracija

2 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Registracija.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Registracija	
FR 2.1	Naudotojui suvedus visą reikiamą informaciją ir nuspaudus mygtuką	Būtina
	registruotis, jis turi būti priregistruojamas internetinėje sveitainėje.	
FR 2.2	Naudotojui nesuvedus informacijos į visus privalomus laukus jis ne-	Būtina
	turi būti priregistruojamas sistemoje bei registracijos puslapyje turi	
	būti išmetamas klaidos pranešimas, pranešantis, jog reikia užpildyti	
	visus privalomus laukus.	
FR 2.3	Registruojantis naudotojas turi įvesti internetinėje svetainėje dar ne-	Būtina
	priregistruotą el. pašto adresą.	

1.3. Prisijungimas

3 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prisijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Prisijungimas	
FR 3.1	Naudotojui suvedus tinkamus prisijungimo duomenis jis turi būti pri-	Būtina
	jungiamas prie sistemos.	
FR 3.2	Naudotojui netinkamai įvedus prisijungimo duomenis jis neturi būti	Būtina
	prijungiamas prie sistemos bei turi būti išmetamas klaidos praneši-	
	mas.	
FR 3.3	Naudotojo bandymų prisijungti prie sistemos skaičius neturi būti ri-	Būtina
	bojamas.	

1.4. Atsijungimas

4 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Atsijungimas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Atsijungimas	
FR 4.1	Naudotojas paspaudęs mygtuką atsijungti turi būti atjungiamas nuo	Būtina
	sistemos.	

1.5. Paskyros valdymas

5 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Paskyros valdymas.

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Paskyros valdymas	
FR 5.1	Naudotojui paspaudus mygtuką "Mano profilis" turi būti matoma visa	Būtina
	žinoma informacija apie naudotoją.	
FR 5.2	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį", įvedus tinka-	Būtina
	mą seną ir naują slaptažodžius bei paspaudus mygtuką "Patvirtinti"	
	slaptažodis turi būti pakeičiamas į naują.	
FR 5.3	Naudotojui paspaudus mygtuką "Pakeisti slaptažodį" ir įvedus netin-	Būtina
	kamą seną slaptažodį turi būti išvedamas klaidos pranešimas.	

1.6. Taisyklės

6 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Taisyklės

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Taisyklės	
FR 6.1	Taisyklės turi būti matomos puslapyje "Taisyklės".	Būtina
FR 6.2	Visas taisyklių sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 6.3	Taisyklės turi būti matomos visiems sistemos naudotojams.	Būtina

1.7. Pagrindinis puslapis

7 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Pagrindinis puslapis

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Pagrindinis puslapis	
FR 7.1	Aktyvūs aukcionai turi būti matomi puslapyje "Pagrindinis puslapis".	Būtina
FR 7.2	Visas aktyvių aukcionų sąrašas turi būti pateikiamas viename pusla-	Būtina
	pyje.	
FR 7.3	Pagrindinis puslapis turi būti matomas visiems sistemos naudoto-	Būtina
	jams.	
FR 7.4	Prisijungusiam naudotojui paspaudus ant aktyvaus aukciono mygtu-	Būtina
	ko "Daugiau informacijos" turi būti atidaromas puslapis "Prekės auk-	
	cionas".	

1.8. Prekės įkėlimas

8 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prekės įkėlimas

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Prekės įkėlimas	
FR 8.1	Puslapis "Prekės įkėlimas" turi būti matomas visiems prijungusiems	Būtina
	naudotojams.	
FR 8.2	Naudotojui suvedus visą reikiamą informaciją apie aukciono prekę	Būtina
	bei paspaudus mygtuką "Patvirtinti" turi būti sukuriamas aukcionas.	
FR 8.3	Naudotojui nesuvedus informacijos į visus privalomus laukus auk-	Būtina
	cionas neturi būti sukuriamas bei prekės įkėlimo puslapyje turi būti	
	išmetamas klaidos pranešimas, pranešantis, jog reikia užpildyti visus	
	privalomus laukus.	

1.9. Prekės aukcionas

9 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Prekės aukcionas

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Prekės aukcionas	
FR 9.1	Puslapis "Prekės aukcionas" turi būti matomas visiems prijungu-	Būtina
	siems naudotojams.	
FR 9.2	Puslapyje "Prekės aukcionas" aukcionas yra aktyvus tokį laikotarpį,	Būtina
	kokį nurodė naudotojas sukūręs aukcioną.	
FR 9.3	Jei aukciono statusas yra "Aktyvus" naudotojai gali siūlyti savo kai-	Būtina
	nas jas įvedus į kainos laukelį ir paspaudus mygtuką "Patvirtinti".	
FR 9.4	Naudotojo siūloma kaina negali būti mažesnė už jau pasiūlytą kainą.	Būtina
	Jei naudotojas bando pasiūlyti mažesnę kainą, turi būti išmetamas	
	klaidos pranešimas, jog kaina yra per maža.	
FR 9.5	Praėjus naudotojo nurodytam aukciono laikotarpiui jo statusas turi	Būtina
	automatiškai pasikeisti į "Pasibaigęs", puslapyje "Prekės aukcionas"	
	turi būti parašytas aukciono laimėtojas, o kainos siūlymo laukelis ne-	
	beturi būti matomas.	

1.10. Visi aukcionai

10 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Visi aukcionai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Visi aukcionai	
FR 10.1	Puslapis "Visi aukcionai" turi būti matomas tik sistemos administratoriams.	Būtina
FR 10.2	Puslapyje "Visi aukcionai" turi būti matomas visų aktyvių ir pasibaigusių aukcionų sąrašas.	Būtina
FR 10.3	Visas aukcionų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 10.4	Puslapyje administratorius turi turėti galimybę ištrinti aukcioną.	Būtina

1.11. Naudotojai

11 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Naudotojai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Naudotojai	
FR 11.1	Puslapis "Naudotojai" turi būti matomas tik sistemos administrato-	Būtina
	riams.	
FR 11.2	Puslapyje "Naudotojai" turi būti matomas visų naudotojų sąrašas.	Būtina
FR 11.3	Visas naudotojų sąrašas turi būti pateikiamas viename puslapyje.	Būtina
FR 11.4	Puslapyje administratorius turi turėti galimybę užblokuoti naudotoją.	Būtina

1.12. Sąskaita

12 lentelė. Funkciniai reikalavimai. Sąskaita

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Sąskaita	
FR 11.1	Kiekvienas prisiregistravęs sistemos naudotojas turi turėti savo są-	Būtina
	skaitą.	
FR 11.2	Naudotojo sąskaitos likutis turi būti matomas puslapyje "Mano pro-	Būtina
	filis".	
FR 11.3	Kiekvienas prisiregistravęs sistemos naudotojas turi turėti galimybę	Būtina
	papildyti savo sąskaitą.	
FR 11.4	Naudotojas dalyvaudamas aukcione negali statyti didesnės pinigų su-	Būtina
	mos, negu turi savo sąskaitoje.	

2. NEFUNKCINIAI REIKALAVIMAI

2.1. Programinės įrangos bei techniniai reikalavimai

13 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. PĮ

Kodas	Reikalavimas	Svarba
PĮ ir techniniai reikalvimai		
NFR 1.1	Naudojama MySQL duomenų bazių valdymo sistema.	Būtina
NFR 1.2	Duomenų bazėje saugoma informacija apie registruotus vartotojus,	Būtina
	prekes.	

2.2. Programavimo kalbos reikalavimai

14 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Programavimo kalbos reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Programavimo kalbos reikalvimai	
NFR 2.1	Programa kuriama Javascript programavimo kalba.	Būtina

2.3. Programavimo aplinkos reikalavimai

15 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Programavimo aplinkos reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba	
	Programavimo aplinkos reikalvimai		
NFR 3.1	Programa kuriama Webstorm programavimo aplinkoje.	Pageidautina	
NFR 3.2	Kodo saugojimui ir dalinimuisi naudojama privati Github repositori-	Būtina	
	ja.		

2.4. Vaizdavimo tikslumo reikalavimai

16 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Vaizdavimo tikslumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Vaizdavimo tikslumo reikalvimai	
NFR 4.1	Prekės antraštė, pavadinimas - iki 20 simbolių.	Būtina
NFR 4.2	Prekės kaina - centų tikslumu	Būtina
NFR 4.3	Prekės paveikslėlis - PNG arba JPG formatu.	Būtina
NFR 4.4	Prekės paveikslėlio failo dydis - ne daugiau 4MB.	Būtina
NFR 4.5	Prekės aprašas - ne daugiau 500 simbolių.	Būtina
NFR 4.6	Aukciono dienos pasirinkimas - 1 diena, 3 dienos, savaitė.	Būtina
NFR 4.7	Laiko formatas - HH:MM:SS, kur HH - valandos, MM - minutės, SS	Būtina
	- sekundės	
NFR 4.8	Datos formatas - YYYY:MM:DD, kur YYYY - metai, MM - mėnuo,	Būtina
	DD - diena	

2.5. Našumo reikalavimai

17 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Našumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Našumo reikalvimai		
NFR 5.1	Statymo operacijos patvirtinimas turi trukti ne ilgiau kaip 15 sekun-	Būtina
	džių	

2.6. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

18 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Aptarnavimo ir priežiūros reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Aptarnavimo ir priežiūros reikalvimai	
NFR 6.1	Atnaujinimai privalo būti įdiegti per dvi savaites nuo sėkmingo pa-	Pageidautina
	tikrinimo STAGE versijoje.	
NFR 6.2	Pastebėtos ar vartotojų praneštos klaidos turi būti ištaisytos per 7 dar-	Pageidautina
	bo dienas.	
NFR 6.3	Vartotojai privalo galėti dalyvauti aukcionose net ir atnaujinimų me-	Pageidautina
	tų.	

2.7. Sistemos supratimo reikalavimai

19 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Sistemos supratimo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Sistemos supratimo reikalvimai	
NFR 7.1	Sistema privalo būti lietuvių kalba.	Būtina
NFR 7.2	Darbuotojai privalo būti apmokomi prieš pradedant administruoti	Pageidautina
	aukcioną.	

2.8. Robastiškumo reikalavimai

20 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Robastiškumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Robastiškumo reikalvimai	
NFR 8.1	Įvykus sutrikimui, DB duomenų neprieštaringumą turi užtikrinti	Pageidautina
	naudojama duomenų bazių valdymo sistema.	
NFR 8.2	Jei dėl planuojamo atnaujinimo reikės trumpam sustabdyti sistemos	Pageidautina
	veiklą, naudotojai turi būti iš anksto įspėti ne mažiau nei prieš 24 val.	
NFR 8.3	Į naudotojo laiškus su pastebėjimais ir skundais atsakyti reikia per 3	Pageidautina
	darbo dienas.	

2.9. Tiražuojamumo reikalavimai

21 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Tiražuojamumo reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
Tiražuojamumo reikalvimai		
NFR 9.1	Sistema netiražuojama ir kuriama tik užsakovui.	Būtina
NFR 9.2	Užsakovas neturi teisės platinti programų sistemą.	Butina

2.10. Apsaugos reikalavimai

22 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Apsaugos reikalavimai

Kodas	Reikalavimas	Svarba
	Apsaugos reikalvimai	
NFR 10.1	Identifikacija vykdoma prisijungiant prie sistemos.	Būtina
NFR 10.2	Automatinis atjungimas iš sistemos įvykdomas po 45 minučių neak-	Pageidautina
	tyvumo.	
NFR 10.3	Atsarginės DB kopijos daromos ne rečiau nei kas savaitę.	Pageidautina

2.11. Juridiniai reikalavimai

23 lentelė. Nefunkciniai reikalavimai. Juridiniai reikalavimai

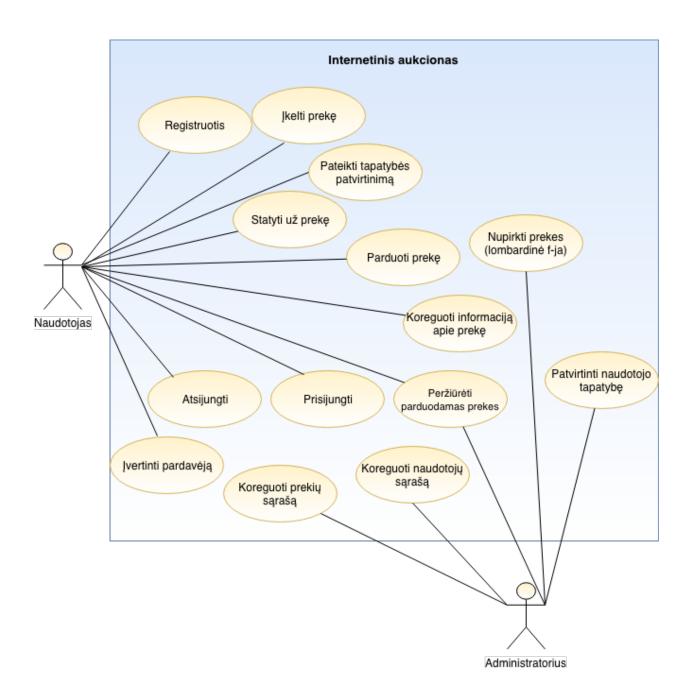
Kodas	Reikalavimas	Svarba
Juridiniai reikalvimai		
NFR 11.1	Duomenų saugojimas negali pažeisti asmens duomenų teisinės ap-	Būtina
	saugos įstatymo.	
NFR 11.2	Kuriant sistemą projekto komanda neturi naudotis nelegalia progra-	Būtina
	mine įranga.	
NFR 11.3	Internetinėje svetainėje turi būti galimybė peržiūrėti naudojimosi są-	Būtina
	lygas.	

3. STRUKTŪRINIS DALYKINĖS SRITIES MODELIS

Kasparas

4. UŽDUOTYS

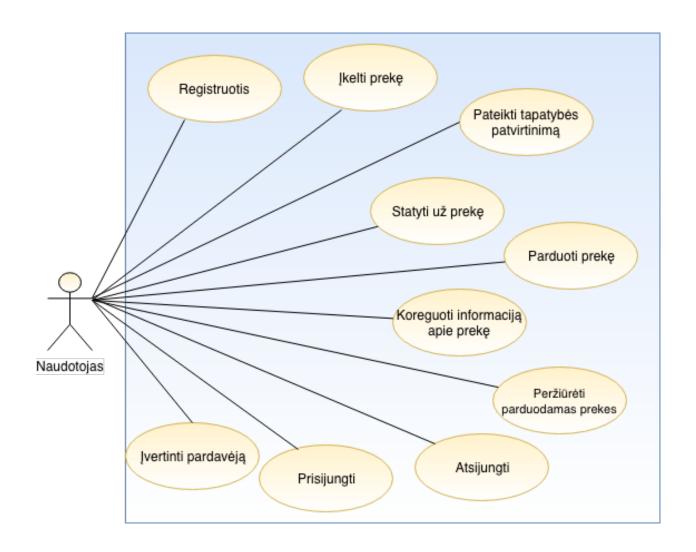
Šioje dokumento dalyje yra pateikiamos sistemos atliekamos užduotys (?? pav.) Pateikiamas pagrindinis scenarijus ir alternatyvūs.

1 pav. Sistemoje atliekamos užduotys

4.1. Naudotojo atliekamos užduotys

Šiame skyrelyje išskiriamos visos sistemos naudotojo užduotys (?? pav.), jas aprašant pateikiamas ne tik pagrindinis scenarijus, bet ir alternatyvūs. Taip pat atliekama robastiškumo analizė kiekvienai užduočiai.

2 pav. Naudotojo atliekamos užduotys

4.1.1. Užduotis - Registruotis

Skyriuje pateikiamas užduoties registruotis aprašymas. Pateikiama užduoties robastiškumo analizės diagrama.

Užduotis: Registruotis

Scenarijus: Naudotojas prisijungimo lange paspaudžia mygtuką registruotis. Sistema atidaro registracijos langą. Naudotojas suveda prisijungimo vardą, slaptažodį

Alternatyvūs scenarijai:

Nuoroda į reikalavimą:

REZULTATAI

Sistema išanalizuota taikant ICONIX metodą. Pateikti funkciniai ir nefunkciniai reikalavimai, apibrėžtas struktūrinis dalykinės srities modelis. Taip pat aprašytos sistemoje atliekamos užduotys, išanalizuoti pagrindiniai ir alternatyvūs užduočių scenarijai.

PERŽIŪROS METU RASTOS KLAIDOS

1. Perrašyti funkciniai reikalavimai.